Ն. 7023 1895 ՅՈՒՆԻՍ 16/28 ՇՈՒՐԱՆ ԱՄԻԹ 36ԵՆՃԸ ՍԷՆԷ ١٣١٢ ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ ٥ Ն. 7023

Մանզումէի Էֆքեար

30 ԲԱՐԱ 30

ՍԱՀՄԱՆ

Տարեկան 80 40
Վեցամսեայ 50
Միայն Կոստանդնուպոլսոյ մէջ 100 50

Սահմանի խմբագրատան ԵՎ ՓԱՂՈՒՄԱՆՑ
Մանաւանդ Ալի Ճամտուսկնոն Ն. 36

Direction du journal
MANZOUMEI EFKIAR
Grand rue de la S. Porte, 36

منظومهٔ افكار
صاحب امتيازى ابراهيم مسعود
قره‌بت اوسيان
مطبعه‌سى واردهخانه‌سى
باب عالى جاده‌سنده ٣٦ نومرولى
دائرهٔ مخصوصه‌در

ԹԻՎՃԻՀԱՏ

Անատոլու վիլայէթը Շահանէ-սինին իճապ իտէն մահալլէրինի թէֆթիշ իչուն եավէրանը քիրամը ճէնապը Շէհրիեարիտէն ուէվ. Շաքիր բաշա հազրէթլէրի միւֆէթթիշ նասպ վէ թաէին պուլունմուշտուր.

Էտիրնէ վիլայէթի տախիլինտէ Բօսճաղ գարմագամլըղը Լիւլէ-Պէրկօս գարմագամը Մուսթաֆա Նէշէթ էֆէնտի.

Էիւլէ-Պէրկօս գարմագամլըղը Շարքէօյ գարմագամը սապրգ Վարդան էֆէնտի թէվֆիզ պունրուրմուշ վէ մունասիբ յհիւմանան պուրատա պուլունան Վարդան էֆէնտինին Ջաթը Շէվքէթլիմաթը հազրէթը Խիլաֆէթբէնտիրէ վէ Ցէվլէթը Ալիյէյէրինէ նասրգանէ իլգտէթ իտէճէկինէ տաիր թահրիրի իճրա վէ Նէշէթ էֆէնտիրի թահրիրի մահէլլինէ ռէնա գէլմէսի օրը.

ՆԸՇԱՆ

Տէրսէատէթ Ռէժիի նազիրը ա-թուֆքէթլու Ամիր պէյ էֆ. հազրէթլէրինէ մէսաիլ մէմուրուսա-նա մէպնի թէպտիլէն պիրինճի ռիւթպէտէն Մէհմիտ.

Գաղատա պանկը Օսմանի չիւ-պէսի միւտիրը սանիպ Մ. Ֆոն Կրօսպէրկէ իւչունճի ռիւթպէտէն Օսմանի նրշանը գիշանլարը ինան պուլրուլմուշ տուր.

ՏԱԽԻԼԻՅԵԼԷ

ՐԷՅՍԻ. — Մաթպաարար նիզամ կամէսի մոնճիպինճէ, հրրուֆ վէ ֆօրմա վէ ալէաթը թապիյէ (տպրագրական գործիք) ամիլ վէ թաճիրլէրինին վէ ասարը մաթ-պուա նագլ ու ֆիրուխթ վէ թէվ-զի իսէնլէր իլէ միւրէթթիպլէրին (գրաչար) տախի, մաթպաանճլար միսիլու նրզամնամէսինի նէշր ու իլանընտան իթթիպարէն, ինչ այ զարֆընտա մագամը արտինէ միւ-ռաճաաթլա ռուխսաթ թէզքէրէսի ալմալարը վէ պու միւհիմմէթին ին-գրզասընտան սոնրա, հիւքմը նը զամանը իճրասընա պէրապէր քէն-տիլէրինտէն ճէզան նագտ տախը խուսուսու՝ ֆի 20 ղէկտ. սէնէ 310 թարիխինտէ իլան իտիլմիշ, վէ ինչու միւհիմմէթ՝ ֆի 20 մարտ սէնէ 314 թարիխինտէ խրթամ պուլ-մուշ իլէն, էլեէվմ պունլարտան էքսէրինին ռուսսաթ թէզքէրէսի ալմատրը՝ վէ հէնուզ միւշքիլաթ իթթիհատլէր տախի պուլունտու-ղու անլաշըլմըշընտան, մէսէլէ մէզքիւրուն պիր ամահա թէմ-տիտինէ լիւզում կէօրիլմիշ, վէ թարիխը իլանպան իթթիպարէն պու միւտէթթ գարֆընտա տախի միւրաճաաթ վէ իսթիհսալընտա-աթ իթթիհատլէր օլմուղու հալ-աէ, հազրընտա մուամիլէի նը-զամիյէսինին ինքանը՝ դաթիրէն մուսագարներ պուլունմուշ օլմուղու իլան օլունուր.

Սաեէի գուարէթվանէի հազրէ-թը Խիլաֆէթբէնտիրէ. Հիճազ վէ Հալեպ վէ Էնգարէ վէ Մամուրէթ իւլ Ազիզ վէ Խիւտավենտիկար վէ Պէյրութ վէ Երզրում վէ Սիվաս վէ Թրապիզոն վէ Ցիեարպէքիր վէ Պիթլիս վիլայեթլէրինտէ տախի էճ-ու ասաեի պէրքէմալ օլմուղու-մագամը ճէլիլը Սաատարէթուզմա-եէ վարիզ օլան ֆի 13 յունիս թա-րիխլի թէլէկրաֆնամէլէրտէն մեզ-թէպան օլմուշ տուր.

—Դօնիա խաթթընը թէմտիտ վէ ինչասը մէսաբիֆաթընա թախ-սիս գէլընմագ իւզրէ, Անատոլու տէմիր եօլլարը գումբանիասը թա-լիֆընտան ագտ օլունտուղու եա-զըլմըշ օլան խթիգրագ թահվիլա-թընին՝ բէսմէն թէտավիւլ իմ-բրաճը իչուն, սրպպատէ թանզիմ գէլընմըշ օլան ֆէզլէ՝ պու գէր-քէ ճայլէ պանգ թարաֆընտան ըէսմէն վիէննա պօրսասը հէյ-թինէ թէվտիր օլունմուշ տուր.

—Կիրիտ վիլայէթի էյթամ սանճաղը նրզամնամէսինճէ պաղը թասիլաթ իճրասը վիլայէթը մեզ քիւրէտէն ինչա օլունմաղլա քէյ-ֆիյյէթի Պապը-Ալի հանիպպ ա-միսինտէն Շուքրաի Ցէվֆէթ հա-վալէ պէպչիրուլմուշ իսի, Շուրաի մէզքիւրա ճէրէեան իտէն մի-զաքէրէ նէթիճէսինտէ մէզքիւր թասիլաթը իճրասը վիլայէթը մեզ-օլաճաղը թահթը ֆարարա ալընմաղլա, էվրագը թագրմըշլա տիւնքի կիւն վագամը հէլիլը Սատարէթո զմահէ թագտիմ գէլընմըշ տուր.

—Պապը Ալիտէն վէբիլէն պիր էմր մունճիպինճէ, Տէրսէատէթ Թիճարէթ Օտասը, Սթամպօլտա պուլ նան պիլիմիլէ սիկուրթա գումբանեաբարընդն պիր ճէտվէլի-նի թանզիմ իտիպ, Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նէզարէթինէ կէօնտէրմիշ տիր.

—Գապաթ ազտան թապսիմէ գա-տար պիր չըմէնտրֆէր ինչասը ի չուն, Միւզէյանէի-Ամիրէ միւնի-ր ֆթուչ. Հայտարի պէյ էֆ. հազ-րէթլէրի թարաֆընտան պիր իմ-թիհան թալեպ օլունարագ՝ մի-հէնթիչ Մ. Սեթէ ոդախի քէշֆիյ եաթը ափթիրտաեիլեէ պաշլա-մասը իչուն միւսաատ օլունմասը զըմնընտա՝ մագամը ինտիրէ պիր իմ-թիհան թագտիմ գէլընմըշ, վէ թահզրգը քէյֆիյեթի իչուն թի-ճարէթ վէ նաֆիա նէզարէթինա-էն, Զապթիյէ նէզարէթինէ իչարէ ծլունմուշ տուր.

—Գաեիլ տաղը սուեունու տէ-նիզ տլթընտան պաղուլար իլէ հէյ-պէլի վէ պէօրիւք առալարա կէ-շիրմէք իւզրէ. Խմայիլ Հազրը պէյ Շուրաի տէվլէթէ պիր իսթիսա-թագտիմ էյլէմիշ տիր.

Պու պապտէ Շուրաի մէզքիւր թարաֆընտան Շէհր էյանէթ վէ Նաֆիա նէզարէթը ճէլիլէրընտէն մանամա արիներ պուլունմուշ օլմուղու իլան օլունուր.

Սաեէի գուարէթվանէի հազրէ-թը Խիլաֆէթբէնտիրէ. Հիճազ վէ Հալեպ վէ Էնգարէ վէ Մամուրէթ իւլ Ազիզ վէ Խիւտավենտիկար վէ Պէյրութ վէ Երզրում վէ Սիվաս վէ Թրապիզոն վէ Ցիեարպէքիր վէ Պիթլիս վիլայեթլէրինտէ տախի էճ-ու ասաեի պէրքէմալ օլմուղու-մագամը ճէլիլը Սաատարէթուզմա-եէ վարիզ օլան ֆի 13 յունիս թա-րիխլի թէլէկրաֆնամէլէրտէն մեզ-թէպան օլմուշ տուր.

—Դօնիա խաթթընը թէմտիտ վէ ինչասը մէսաբիֆաթընա թախ-սիս գէլընմագ իւզրէ, Անատոլու տէմիր եօլլարը գումբանիասը թա-լիֆընտան ագտ օլունտուղու եա-զըլմըշ օլան խթիգրագ թահվիլա-թընին՝ բէսմէն թէտավիւլ իմ-բրաճը իչուն, սրպպատէ թանզիմ գէլընմըշ օլան ֆէզլէ՝ պու գէր-քէ ճայլէ պանգ թարաֆընտան ըէսմէն վիէննա պօրսասը հէյ-թինէ թէվտիր օլունմուշ տուր.

—Կիրիտ վիլայէթի էյթամ սանճաղը նրզամնամէսինճէ պաղը թասիլաթ իճրասը վիլայէթը մեզ քիւրէտէն ինչա օլունմաղլա քէյ-ֆիյյէթի Պապը-Ալի հանիպպ ա-միսինտէն Շուքրաի Ցէվֆէթ հա-վալէ պէպչիրուլմուշ իսի, Շուրաի մէզքիւրա ճէրէեան իտէն մի-զաքէրէ նէթիճէսինտէ մէզքիւր թասիլաթը իճրասը վիլայէթը մեզ-օլաճաղը թահթը ֆարարա ալընմաղլա, էվրագը թագրմըշլա տիւնքի կիւն վագամը հէլիլը Սատարէթո զմահէ թագտիմ գէլընմըշ տուր.

—Դաեիլ տաղը սուեունու տէ-նիզ տլթընտան պաղուլար իլէ հէյ-պէլի վէ պէօրիւք առալարա կէ-շիրմէք իւզրէ. Խմայիլ Հազրը պէյ Շուրաի տէվլէթէ պիր իսթիսա-թագտիմ էյլէմիշ տիր.

Պու պապտէ Շուրաի մէզքիւր թարաֆընտան Շէհր էյանէթ վէ Նաֆիա նէզարէթը ճէլիլէրընտէն մանամա արիներ պուլունմուշ օլմուղու իլան օլունուր.

Սաեէի գուարէթվանէի հազրէ-թը Խիլաֆէթբէնտիրէ. Հիճազ վէ Հալեպ վէ Էնգարէ վէ Մամուրէթ իւլ Ազիզ վէ Խիւտավենտիկար վէ Պէյրութ վէ Երզրում վէ Սիվաս վէ Թրապիզոն վէ Ցիեարպէքիր վէ Պիթլիս վիլայեթլէրինտէ տախի էճ-ու ասաեի պէրքէմալ օլմուղու-մագամը ճէլիլը Սաատարէթուզմա-եէ վարիզ օլան ֆի 13 յունիս թա-րիխլի թէլէկրաֆնամէլէրտէն մեզ-թէպան օլմուշ տուր.

—Դօնիա խաթթընը թէմտիտ վէ ինչասը մէսաբիֆաթընա թախ-սիս գէլընմագ իւզրէ, Անատոլու տէմիր եօլլարը գումբանիասը թա-լիֆընտան ագտ օլունտուղու եա-զըլմըշ օլան խթիգրագ թահվիլա-թընին՝ բէսմէն թէտավիւլ իմ-բրաճը իչուն, սրպպատէ թանզիմ գէլընմըշ օլան ֆէզլէ՝ պու գէր-քէ ճայլէ պանգ թարաֆընտան ըէսմէն վիէննա պօրսասը հէյ-թինէ թէվտիր օլունմուշ տուր.

—Կիրիտ վիլայէթի էյթամ սանճաղը նրզամնամէսինճէ պաղը թասիլաթ իճրասը վիլայէթը մեզ քիւրէտէն ինչա օլունմաղլա քէյ-ֆիյյէթի Պապը-Ալի հանիպպ ա-միսինտէն Շուքրաի Ցէվֆէթ հա-վալէ պէպչիրուլմուշ իսի, Շուրաի մէզքիւրա ճէրէեան իտէն մի-զաքէրէ նէթիճէսինտէ մէզքիւր թասիլաթը իճրասը վիլայէթը մեզ-օլաճաղը թահթը ֆարարա ալընմաղլա, էվրագը թագրմըշլա տիւնքի կիւն վագամը հէլիլը Սատարէթո զմահէ թագտիմ գէլընմըշ տուր.

—Դաեիլ տաղը սուեունու տէ-նիզ տլթընտան պաղուլար իլէ հէյ-պէլի վէ պէօրիւք առալարա կէ-շիրմէք իւզրէ. Խմայիլ Հազրը պէյ Շուրաի տէվլէթէ պիր իսթիսա-թագտիմ էյլէմիշ տիր.

Պու պապտէ Շուրաի մէզքիւր թարաֆընտան Շէհր էյանէթ վէ Նաֆիա նէզարէթը ճէլիլէրընտէն մանամա արիներ պուլունմուշ օլմուղու իլան օլունուր.

—Ռումելի-Հիսարընտա քեսին Բօպէքթ Գօլեճ մէքթէպինին թէվ-զիի միւքեաֆաթ ըէմմի՝ չարշէն-պիհ կիւնիւ իճրա օլունարագ, Ա-մերիգա սէֆիրի էնալ՝ Մ. Թըրլ ճէնապալարը հազրը պուլունմուշ տուր.

Պու սէնէ 10 չակիրտէ չէհա-տէթնամէ իճրա գէլընտրը՝ ֆիւմ լէրի մալիւմաթտան տուր.

—Ֆերի-քէօեիւնտէ ինչասը գա-բարպուրբուրմ օլան Պուլկար քի-լիսասընը քեամիլէն տէմիրտէն ըմնաղ իւզրէ էլեէվմ Վիէննատա տէքաէթի իմալ պուլունտուղու-չէհրը մեզքիւր ղազէթալարընտա ցգունմուշ պուր.

—Թէաթրօ վէ ճանպազխանէ վէ պունա վիլայէթի օրուն մահէլլէ-րինէ տիխուզ իչուն վերիլէն պի-լէթլեր բուլ ըեմինէ թապի թէ-թուլաճաղ օլուրսա, մենաֆիի խաղինէի ճէլիլեի միւռթեզիմ օ-լաճաղընա տաիր իքի գաթ թա-բաֆընտան տաիրքի ախտարմանէ պիր լաեիհա թագտիմ օլունտուղու խապէր ալընմըշ տուր.

—Կէչէն սալը կինանիւ ճըրճըը տունանդ եօրճունա պիր գաարընը ընդընա ճէպրէն թասալլութ իտ-ըէքֆիրաք իթմէշ օլան միւճրիմ-լերի պուլմագ իւզրէ մահէլլի գա-պէթասընճա, իճրա ալճունան թաց գըզգաթման անլաշըլտըղընա նա-զարէնդ ֆիրիւր՝ մէզքիւրէ ճիւրէթ իտէնլերէն պիրի՝ Պէօեիւքճէրէ-աէ Տէրէ պօռունա պիր գէնտագ տա ազճըլըգ իտէն Պուլուչ Շաքիր նամ չարս օլտուղու թէհադգուզ իթմէսի իչ մէրգում տէրտէսթ իտիմիշ տիր.

—Սիրքէճի չըմէնտրֆէր ֆապ-ըիգասընա չալըշմագտա պուլու-նան Սինօպլու Իսմայիլ նամ քի-մէսնէ, տիւնքի կիւն հէր նասլօա քէնտիսինի մաքինանա գաարտրբա-բաղ օմուզունտան վէ գարընտան թէհլիքէլի սուրէթտէ եարալան-մըշ օլմուզունտան պէրաի թէ-տավի խասմախանէսէ կէօնտէ-ռիլմիշ տիր.

—Տէրսէատէթ ըրխթըմլարընդն ոնձլտոնմագ ամէլէսաթը խրթամ պուլմուշ օլան Մորխանէ վէ Կէօմ-ռիւք-էօնիւ վէ Շարագ իսկէլէսի ճիհէթլէրընտէ սանտալճըլարա մախսուս նիզամ իւզրէ, Թաեին օ-լունան իսկէլէլերէն պաշգա մա-հէլլէրէ, սանտալ եանաշտրըլմաա-մասը զըմնընտա, ըրխթըմ գում-բանեասընճա իճրա իսէնլերէ թէպլիղաթը լազըմ իճրա վէ պիլ-ումում սանանայճըլարա տա թէն-պիհաթ իֆա խտիլտիեի իչիտիլմիշ տիր.

—Գարթալ գաղասը քէօյլերիզ-նին էքսէրիսնտէ չէքիրկէնին իթ-լաֆ վէ իմա խաչտիկի՝ վէ պաշն-տան տօլաեը, էհալիսի մահէլլէյ-եէեէ՝ պա մագպաֆա արզը թէ-չէքքիւրամ էյլէտիքլէրի իչիտիլ-միշ տիր.

—Ռումելի-Հիսարընտա քեսին Բօպէքթ Գօլեճ մէքթէպինին թէվ-զիի միւքեաֆաթ ըէմմի՝ չարշէն-պիհ կիւնիւ իճրա օլունարագ, Ա-մերիգա սէֆիրի էնալ՝ Մ. Թըրլ ճէնապալարը հազրը պուլունմուշ տուր.

Պու սէնէ 10 չակիրտէ չէհա-տէթնամէ իճրա գէլընտրը՝ ֆիւմ լէրի մալիւմաթտան տուր.

—Ֆերի-քէօեիւնտէ ինչասը գա-բարպուրբուրմ օլան Պուլկար քի-լիսասընը քեամիլէն տէմիրտէն ըմնաղ իւզրէ էլեէվմ Վիէննատա տէքաէթի իմալ պուլունտուղու-չէհրը մեզքիւր ղազէթալարընտա ցգունմուշ պուր.

—Թէաթրօ վէ ճանպազխանէ վէ պունա վիլայէթի օրուն մահէլլէ-րինէ տիխուզ իչուն վերիլէն պի-լէթլեր բուլ ըեմինէ թապի թէ-թուլաճաղ օլուրսա, մենաֆիի խաղինէի ճէլիլեի միւռթեզիմ օ-լաճաղընա տաիր իքի գաթ թա-բաֆընտան տաիրքի ախտարմանէ պիր լաեիհա թագտիմ օլունտուղու խապէր ալընմըշ տուր.

—Կէչէն սալը կինանիւ ճըրճըը տունանդ եօրճունա պիր գաարընը ընդընա ճէպրէն թասալլութ իտ-ըէքֆիրաք իթմէշ օլան միւճրիմ-լերի պուլմագ իւզրէ մահէլլի գա-պէթասընճա, իճրա ալճունան թաց գըզգաթման անլաշըլտըղընա նա-զարէնդ ֆիրիւր՝ մէզքիւրէ ճիւրէթ իտէնլերէն պիրի՝ Պէօեիւքճէրէ-աէ Տէրէ պօռունա պիր գէնտագ տա ազճըլըգ իտէն Պուլուչ Շաքիր նամ չարս օլտուղու թէհադգուզ իթմէսի իչ մէրգում տէրտէսթ իտիմիշ տիր.

—Սիրքէճի չըմէնտրֆէր ֆապ-ըիգասընա չալըշմագտա պուլու-նան Սինօպլու Իսմայիլ նամ քի-մէսնէ, տիւնքի կիւն հէր նասլօա քէնտիսինի մաքինանա գաարտրբա-բաղ օմուզունտան վէ գարընտան թէհլիքէլի սուրէթտէ եարալան-մըշ օլմուզունտան պէրաի թէ-տավի խասմախանէսէ կէօնտէ-ռիլմիշ տիր.

—Տէրսէատէթ ըրխթըմլարընդն ոնձլտոնմագ ամէլէսաթը խրթամ պուլմուշ օլան Մորխանէ վէ Կէօմ-ռիւք-էօնիւ վէ Շարագ իսկէլէսի ճիհէթլէրընտէ սանտալճըլարա մախսուս նիզամ իւզրէ, Թաեին օ-լունան իսկէլէլերէն պաշգա մա-հէլլէրէ, սանտալ եանաշտրըլմաա-մասը զըմնընտա, ըրխթըմ գում-բանեասընճա իճրա իսէնլերէ թէպլիղաթը լազըմ իճրա վէ պիլ-ումում սանանայճըլարա տա թէն-պիհաթ իֆա խտիլտիեի իչիտիլմիշ տիր.

—Գարթալ գաղասը քէօյլերիզ-նին էքսէրիսնտէ չէքիրկէնին իթ-լաֆ վէ իմա խաչտիկի՝ վէ պաշն-տան տօլաեը, էհալիսի մահէլլէյ-եէեէ՝ պա մագպաֆա արզը թէ-չէքքիւրամ էյլէտիքլէրի իչիտիլ-միշ տիր.

ԹԷՊՐԻԳ

Լիւլէ-Պէրկօս գաղասը գարմ-գամլըղընա թաեին պուլրուլտու-ղու թէվֆիհաթ ճէտվէլինտէ մու-հարրէր պուլունան իզզ. Վարդան Եըլտըզեան էֆէնտի՝ Մէքթէպը Միլքիյեէի Շահանէնին եէթիշարտիկի էգզիեատէն վէ չիմտիեէ գատար պուլունտուղու միւթէ-ատտիտ գարմագամլըգլարտա քէ-մալը սըրագ ըլ իսթիգամէթլէ ի-ֆար հիւսնը խրամէթ վէ իպրազը էհլիյեէթ վէ ըէվիյեէթ իթմիշ ա-զըգտի պէնտէկեանը Սալթանա-թը Յէնիյեէտէն պուլունտուճյա-ընան, քէնտիլերինի թէպրիք իթմէկի վաճիպէի գատրշինասի-նէն ատտ իլլէտիք.

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Ֆիէլ 25 յունիս.— Սրանիա վէ Ամէրիգա սէֆիանը հարպիյեսի հարէքէթլէ գանալտան կէչէրէք ազիմէթ իթմիշլէր տիր.

Ռոցիա վէ Ինկիլթէրրա սէֆի-նը հարպիյեսի Ֆանիմաղդա սե-վահիլինէ կէթմիշլէր տիր.

Լէնտրա 26 յունիս.— Մէհլիթի մէպուսանատա Սըր Վիլեամ Հար-գօրթ Գրալիցա հազրէթլէրինին էմրի իլէ Մարքի տը Սալիսպըրիին՝ եէնի պիր հէյէթը վիւքէլա թէշ-քիլի իչուն սարֆը մեսի իթմէք-տէ օլտուղունտա պէհան էյլեմիշ տիր.

Պոգհրանդ միքեզա հադգընտա, կէլլեճէք բաղալ իրմէսի կիւնիւ տախի պէհանաթ թէպիղ գէլը-նանաղ տըր.

Պերլին 26 Յունիս.— Ռուսիաթը քէֆալէթիյլէ ագտը մոնգարրէր օլան Զին դիվանիքաղընը ագտ օ-լոզնամաեաճաղը՝ պօրսատա չաեի օլմուշ տուր.

Բարիզ 26 յունիս.— Ֆրանսա իլէ Զին արասընտա ագտ վէ իմզա օ-լունան մուգավէլէնամէնի Ֆրան-սա խարիճիյեէ նազըրը Մ. Հան-թունուն եէնի պիր մուվաֆֆաղըյ-էէթը միւհիմմէսի օլտուղունու՝ Լօնտրատա չէգան թայմս գազէ-թասը եազմըշ նրը.

Լօնտրաղ 25 յունիս.— Հէյէթը ճէտիտէի վիւքէլա պէրպէճէրը ամի թէչէքքիւ՝ էյլեմիշ տիր. Լօրտ Սա-լիսպըրի պաշ վէքիլ վէ խարիճիյ-եէ նազըրը՝ Ցիւք տը Ցրվինչայը (Լօրտ Հարթինկթըն) մէճլիսը խաս-սը գըրալի բէխի, Մ. Արթիւր ճէյմս Պալֆուր մալիյեէ, Մ. Ժօ-զէֆ Չեմպըրլէյն միսաթէյիքեաթ, Սըր Վիքաէլ է. Հիքսպիճ խաղինէ պիրինճի լօրտու, Մ. Ճ. Կոշէն պահ-ըյեէ նազըրը թաեին օլունմուշ-լար տըր.

Լօնտրա 26 յունիս.— Մ. Կպա-տրիմօն՝ Բիէլտէն Լօնտրատա ավ-տեթ էյլեմիշ տիր. Միւշաբիեէ ժին պու սէեահէթի՝ ամվալը սրհհիյ-եէսինէ զիեատէսի յէ՝ փահտպախշ օլմուշ տուր.

Մ Ա Ն Զ Ա Ր Ա Ն Ի Ն Ի Ն Ի

չեզոքնտա, էֆքեսիրը ամմէ թաս հիհ օլունսունն իյեէթի մէրզուպէ սիլլէ թահրիրէն ճէվապ կէօնտէր միշ օլմասը շահէքնը մէհմունիյեէթտիր, լաքին հալֆա՛քի անտէ տէ պատիի էյէֆ պիր խուսուսա վարտիր. չէօյլէ քի, մէզքիւր զաղէթանը իշպու եալանը թասհիհ իյլէմէտիկինի կէօրտիւկիւնտէ, պիհագզէն կիւճենէրէք, վէ ատալէթ ու ինսանիյեէթ նամընա օլտուզու հալտէ, պարի պիլդուզ ըէթի մանէվիյեէտէ օլսուն, լազըմ կէլէն ճէզաեր չէքտիրմէք իսթեէրէք, վուջուտի հալի պիլէթրաֆ յաեիր պիր զաղէթատա տէրճ ու պէեանէ միւսարաաթ իյլէեէճէք եէրտէ, էսկի խուրումուզա միւթապաաթ պիրլէ սիքիւթի իսթիեար իյլէմիշ տիր.

Ֆօքրուեու սէվէնին, եալան սէօյլէմէկէ թէնէզզիւլ վէ իրթիքապ իսէմէեէճէկի կիպի, եալան սէօյլէմէկէ ալըշմըշ օլանընտա, տօզրու սէօյլէեէմէեէճէկիտէ թապիի տիր. Մէզքիւր զաղէթաեա նէզարէն, կիւճեա թաշճեան էֆէնտինին, մէզքիւր թապ ու նէշր իթտիրտիկի Տեղեկագիրտէն, ժահզա գաբալը պիր մագսէտի վարմ իմիշ, վէ պուտա, քէնտի հագգընտա մէտհ ու սէնայէր օգուտագլըգտան իպարէթ իմիշ, վէ մատամ քի պուպէօյլէ իմիշ, հալիյլէ հագգաթը հայի զահիրէ չզգարմագլըգ ազգու վէնիյէթինտէ պուլունամազ իմիշ, տիմէք տիր քի, մէզքիւր Տեղեկագիրտէ պիր չօգ եալանլար վէ եախօտ եանլըշլար պուլունմագտա իմիշ տիր, հալպու քի պու տախտ, իպարթլար իլէ անլաշըլմագ ազգ քի, քեամիլեն եալան ազգ, չիւնքի, մէզքիւր քիթապտա հէր նէքի տէրճ իտիլմիշ իսէ, ըէտմի օլարագ գայտարը գուեուտարը վէ եէրզէրի թաբիիլէրի իլէ կէօսթէրիլմիշ օլուգդան պայգա՝ իսմէրինին զիքրի սէպգաթ իթմիշ պուլունան զաթլար տա համա օլսուն պէրճա եաթ օլարագ մէյտանտա տըրլար...

Գագընը մէզքիւր զաղէթա նէ եօլտա լիսան իսթիվալ էյլէմիշ տիր. «Բան մը ծածուկ կը պահէր, այդ կը զգայ։ Ոչ արդարեւ մէկը որ իր պաշտպանութեանը համար այսքան երկար հանձնաժողովական մը հրատարակելու կելլէ չենք կարծեր որ ճշմարտութիւնը մերկանգարանոց երեւան հանելու փափաք ունեցած ըլլայ։ տէտիրտէն սոնրա, կիւեա պիր իպարթ կէօսթէրիւօր վագամընտա տէվամ պիրլէ տախտ,

«Օրինակի համար ի՞նչ պատճառներով և ի՞նչպէս ձգեցին վախան այն ատեն անձերը որոնք Սէֆէնտի թաշճեանի իրը պաշտանակից տրուեցան։ Ի՞նչպէս և ի՞նչ միջոցներով թաշճեան էֆէնտի ջանաց մամուլը լուռեցնել։ Ասոնք և դեռ աղնց նման ուրիշ յատ մը կէտեր ուվրայ կատարեալ լուսաբանութիւն չմ՞ալ է ըսել թէ նմանապէս հատը քօղ մը կը ծածկէ Հիւանդանոցի այն ներքին բոլոր պակասութեանց վրայ որոնք սրտայուզում առաջ բերին ազգին մէջ։ Եւ ասոնց տեղ նամակներու պատճէնները, իբր թէ հանրութիւնը ատոնք կարդալու պէտք վը ունենար տէմիշ տիր.

Պալէատէքի սամբրլարտան ալաշբլաբլընա կէօրէ, կիւեա տիկեր Հոգաբարձու էֆէնտիլեր, թաշճեան էֆէնտիին երիւպիւնտէն պըրագզպ գաչմըշլար իմիշ վէ թաշճեան էֆէնտի, մինմանիլէյհիւմ է ֆէնտիլերի պիրբէր եօլ իլէ գաչբրմաեա վէ զաղէթալարը սուստուրմաեա չալըշմըշ իմիշ, վէ խոսթանխանէտէ տերքեար օլան քեաֆիֆէյի գուսուբլարըն իւզէրլէրինէ տէ, պիր բէրտէ չէքէրէք սէթթ իյլէմիշ իմիշ, վէ քէնտի նէշր իթտիկի Տեղեկագիրտէ իսէ մէզքիւր հալէրի Ֆէյզահ իթթիպ պիւտիրէճէք եէրտէ, կիւեա Ցգունմաեա չանեան պիր չէյ տիր կիպի, վէ եախօտ էհալիճէ անլէրին ցգունմաքնտա պիր էհէմմիյէթ վար տըր կիպի, գալգըպ տա պիր թագըմ մէքթուպլարըն սուբէթլէրինի տէրճ իլէ էհալիեէ պիլտիրմիշ իմիշ.

Եվվէլա չունա տիգգաթ օլունսա ճաեիզ տիր քի, մէզքիւր զաղէթա հիշ տէկիլ իսէ ուժուժէն գալէմ մէյտանընտա գապուլ օլունմուշ օլան, վէ հէր եէրտէ մէրի իւլ իճրա պուլունան նէզաքէթ ու թէրպիյէ ֆազիլէթինին կէօյկէսինի պիլէ պիլմէք իսթէմէտիկինտէն, վէ տէ եախօտ էսկի ատէմվէ էսկի տիւնեա նէզաքէթ վէ թէրպիյէսինտէն նէֆրէթ իլլէտիկինտէն, թէքմիլ նէզաքէթսիզլիկի էլէ ալարագ, կիւեա թաշճեան էֆէնտիեէ գարշը եազմագտա վէ չէ ըվիրմի թագլիլ իթմէքտէ տիր կիպի, քեաֆիֆէյի իսթիֆա իթմիշ պուլունան Հոգաբարձու էֆէնտիլերին իզզէթի նէֆսլէրինէ թօգանմըշ տըր, չիւնքի, պիր բէֆիգին եիւզիւնտէն գաչմագլըգ ճէնապ թաշբմագլըգ վէ սէպաթ, ոյ մէթանէթ սահիպի օլմագլըգ օլմազ, տիմէք տիր քի, մինմանիլէյհիւմ էֆէնտիլեր, եա ատէմ իգթիսարլարընտան վէ տէ եախօտ գօրգուլարընտան նաչի պըրագըպ գաչմըշլար տըր։ Մէկէրչի մինմանիլէյհիւմ զաթլար պեօյլէ պիր չէեի, «էվվէթ» տիեէրէք գապուլ իտէրլէ՞ր միշ

(Յետոյ)

ԽՍԻՐԻՃԻՑԷ

Ինկիլթէրրատա վագը Քինէքսթաուն չէհրինտէն 25 յունիս թարիխիլլէ չէքիլէն պիր թելէկրաֆնամէտէ, իթալիա գրալը հագրէթլէրինին եէկէնի Ցիւք մ'Ալուսթ իլէ Օրլէան խանէտաներնատան միւթէվէֆա գօնթ տը Բարինին քէրիմէսի բրէնսէս Էլենին բէսմը իզ տիվանը իճրա օլունմուշ տուր։

Իշպու բէսմտէ, իթալիա գրալը հագրէթլէրինին մախտուսմոզ բրէնսը նաբալը Վիգթօր Էմմանուէլ վէ միւշարիլէյհ տիւգ մ'Ալուսթուն քիւչիւք պէրատէրի բրէնս տը Թուրինօ վէ սիւգ մ'Օմալ վէ տիւշես տը Մոնբանսէ վէ բրէնսէս Հանրիեթ Ատէլաիտ վէ տիւգ Անտանիո վէ սաիր բրէնս վէ բրէնսէսլէր հաղբը պուլունմուշլար տըր։

—Բօցտամտան եաղբլաբաղընա կէօրէ, իմբէրաթօր Վիլհէլմ վէ իմբէրաթօրիչա Օկիւսթա Վիգթօրիա հաղարաթը՝ Քիէլտէն ավտէթ իթմիշլէր տիր։

—Քիւպա ատասընտա ճէրէեան իթմէքտէ օլան վուգուաթա տաիր Մատրիտտէն վարիտ օլան խապէրլէրտէն՝ Սբանիա ասքէրինին մուվաֆֆագրյեաթը միւսթէպան օլմագտա տըր։ Հավանատան վարիտ օլան պիր թելէկրաֆնամէի բեսմիէ նազարէն, Սբանիա ասքէրի՝ էշգրեա իլէ վագը օլան պիր գաչմուհարէպէտէ, տիւշմէնի քէմալը մուվաֆֆագրյեաթլա թէբելլիմիշ տիր։

Միբալ եօկաս՝ Գամինաբ նէկրինին քի սահիլինի էլտէ իթմէքլէ պէրաբէր, տիւշմէնտէն բէք չօգ էելիհա վէ միւհիմմաթը հարպիրեէ զապթ էյլէմիշ տիր։ Ժէնէրալ Նավարա տախի Սանթա-Բօզատա թէհասիւն իտէն էշգը եաեի պէրպատ վէ բէրիշան խտիպ, օրտուկեահլարընը քեսմիլէն թախրիպ իլէ քէնտիլէրինի պիր չօգտա թէլէֆաթա ալիշար իթմիշ տիր։ Պոռ մուհարեպէտէ ժէնէրալն մահիեէթինտէքի գուվվէթին զաեիֆաթը՝ եալընըզ 3 մէճբուրհտան լիպաբէթ գալմըշ տըր։

Մօկոզօտա ժէնէրալ Միշէլնատէօրթ եիւզ գատար էշգրեանը իւզերինէ կիտիպ, օն տէօրտիւնիւ էսիր իթտիքտէն ժօնրա Միւթէպագբսընը Ֆիրարա մէճպուր էյլէեէրէք, պիր չօգ միւհիմմաթ վէ ֆիլիհա իլէ տիւշմէնէ մէնսուբ խասթա արապալարընը զապթ իթմիշ տիր։ Պու մուհարեպէտէ պիր քիչի մէճրուհ ծիմուշ տուր։

—Գիր միւտտէթտէն պէրի Գավ գասիատա խասթա պուլունմագտա օլան Ռուսիա իմբէրաթօրու Նիգօլա հաղրէթլէրինին պիրատէրի կրանտիւք ժօրժ հաղրէթլէրինին ահվալը սըհհիյեէսի հագգընտա, կէչէն բազար կիւնու, մէշհուրը թապիպլէր թարաֆընտան իճրա գըլընան միշավէրեի թէպպիլեէ ճէթիճէսինտէ։ Միշարիլէյհին Գավգասիատան եա ճէզաիր եա Գօրֆու վէ նա Զուիցէրիանը ճէնէվրա կէօրիւ հավալիսինէ նագ օլունմասընա էշէտտը վիւզում կէօսթէրիտիկի, Բէթրէսպուրկտան խապէր վէրիլիեօր։

—Դարլսպատ շէհրինտէ Սբրպիսթան հիւքիմէթի մէէմուրլարը իլէ էվրօբա պանգա սինտիքլէրի մէեանէսինտէ ճէրէեան էյլէեէն միւզաքերաթ նէթիճէսինտէ։ Սբրպիսթան իսթիգլալաթընին եիւզտէ տէօրթ ֆարիզի հիսսէ սէնէտաթընա թահվիլի թէգաբբիւր էյլէմիշ տիր։

—Պիր վագըթտան պէրի նօրվէճիատա տէվամ իտէն պուհրանը վիւքէլա՝ հէնուզ խըթամ պուլմամըշ տըր։

Գրիսթիանիատան իշար օլունտուզունա նազարէն, եէնի գապինէնին թէշքիլի հագգընտա վուզու պուլան թէշէպպիւսաթտան հէնուզ պիր սէմէրէ հասալ օլմամըշ տըր։

—Պիր վագըթտան պէրի տէրճէսթի իշոէն զարէթ հտիլէն Եունան էշգրեաի մէշհուրէսինտէն Զօլիսին Լամիա ճիվարընտա էօլիւ հալինտէ տէրտէսթ օլունտուզու՝ թան զաղէթասընտա «Օգունմուշ տուր։ Եունան զաղէթալարը՝ շագրի մէրգէմմուն իթլաֆբյալ, Եունանիսթանտան էշգրեա պէլիլեէսինին իզալէ իտիլտիկինի պէեան էյլէմէքտէ տիր։

—Ալմանիա իմբէրաթօրու հաչմէթլու իբնինի Վիլհէլմ հաղրէթլերի թաղաֆընտան, Քիէլ չէնիքլերինէ տավէթ օլունանարա վէրիլմէք իւզրէ, իւզերինտէ 3 Ալմանիա իմբէրաթօրլարը՝ Ալմանիա, Բրուսիա, Շելզվիկ վէ Հոլշթայն արմալարը բէսմ իտիմիշ վէ իբի տէնիզին պիրլիշտիկինի կէօսթէրմէք իւզրէ, իբի տէ էլ բէսմի նագշ օլունմուշ պիր միտալեա տարպընը էմը էյլէմիշ տիր։

ԿՈՅՐԸ

Ի՞նչ է կուրութիւնը։

Հարցուցէ՛ք այն մարդուն որ կ'ելլէ զեռնափոր մը, ո՛ւր հագիւ մնացած է Մի քանի ժամ։ Տեսէ՛ք Ի՞նչ անբացատրելի բերկրութիւն մը կզգայ չորս կողմը, վերեւը՝ արեւն ու կապոյտ երկինքը, ճառուղիղ թռչունները, վարը՝ ծառերն ու գալարագեղ մարգերը, երմենրանգ ծաղիկները, վազվռտող մանկիկները, ժպտուն կոյսերը, վերջապէս ամեն արարածները որոնց իւրաքանչիւրը իրեն յատուկ հրապոյր մը ունին։ ո՛րպիսի երջանկութեամբ կը սեղմէ բարեկամաց ձեռքը և մեծ շնչառութեամբ մը կըսէ՝

—Ո՜հ, եթէ քիչ մ'ալ վարը մընայի, պիտի խղդուէի։

Օր մը գեռնափոր մտայ, հինգ ժամէն աւելի մնացի, ինծի այնպէս եկաւ որ հինգ դար անցուցի։

(89)

ԿՈՐՈՒԱԵԱԼ ԿԸՏԱԿԸ

ՀԵՂԻՆԱԿ

Ց. Մ. ՀԱՃԵԱՆ

ԳԼՈՒԽ Ը.

ՓՈՂՈՑԻ ԱՐՏՈՑՆԵՐԸ

—Կեցցես դոկտոր Պէտօ ոդեւորուած, սակայն պատը ծակելու համար անշուշտ չատ դժուարութիւն կրեցիր։

—Ինչպէս ըսի, պատին այն մասը արդէն խարխլած էր ուստի տասը վայրկեանի չափ աշխատելով, բաւական մեծկակ ծակ մը բացած էի առանց վայրկեան մը կորուցելու անցքէն սողոսկելով մուտ կոդմը անցայ, սիրտս սոսկալի կերպով կը տրոփիր։ Չորս կողմս զննեցի նկատ հանկնալու համար թէ ոչ ոք կը գտնուիմ, բայց անչափ ատեն մթան մէջ մնացած էի որ մէկէն իմէկ լոյսը աչքերս տկը չլացներ և բոլորտիքն գտնուած առարկաները չէի կրնար զանազանել, ուստի առ խարխափ առարկայի մը վրայ նստայ և սպասեցի, վերջապէս աչքերս տակաւ լոյսի վարժուելով, բոլորտիքս գտնուած առարկաները զանազանել սկսայ, փայտանոցին մէջ կը գտնուէի որուն դուռը խրճիթին պարտէզին վրայ կը բացուէր։ տուն բարեբաղդութիւն մնէր, որովհետև խրճիթէն դուրս կը գտնուէի։ Մինչդեռ դուռը բանալով դուրս ելնել կը պատրաստուէին խիստ մօտէն ձայն մը ականջելով կեցայ և մտիկ ըրի։ փայտանոցին ճիշդ դրան առջեւը բաղդի մը տակ Անկելքա և Տիմիթրօ դրեթէ կը վիճէին։

—Գիւղացիներէն վախնալու ինչ տեղի կայ կըսէր Տիմիթրօ, տղան ինձ յանձնողը եկաւ առաջ կըսես։

—Այս անիծեալ գիւղացիները անծեղներու պէս հետաքրքիր են, տանս մէջ քանի ճանճ եղեր մրտնելը մէջտ կը լրտեսէն։ ամբողջ գիւղացիք գիտեն թէ լակոտն առնելու համար ոչ ոք եկած է իմ տասնս, և ստուգապէս համոզուած են թէ այդ տղան ես սպաննած եմ, ախ ենթադրութիւնը հետզհետէ տարածանուելով, ոստիկանութեան խուզարկութիւնը մեր վրայ պիտի հրաւիրէ, խորհէ ան.

գամ մը որ հետեւանքն ուր կերթայ։

—Ուրեմն ինչ ընենք։

—Ինչ պիտի ընենք, այսօր իրկ տղան պիտի հանեմ նկուղէն և առջեւն պէս ազատ պիտի թողում։

—Եթէ ազատ թողուս խոյս պիտայ և կամ անոր ատր պիտի ըսէ թէ գինքը նկուղի մը մէջ պահած էիր։

—Հանդարտ եղիր, ոչ պիտի խօսի և ոչ խոյս պիտի տայ։ ասկէ զատ եթէ այդ չափ պէտք է այդ տղան քեզ, առ Ծար, չիտակը ինկտի մը համար չեմ ուզեր անդորրութիւնս խանգարել։

—Բայց ո՞ւր տանիմ, նախ և առաջ այդ տղան ինձ յանձնող բարեկամիս վստահութիւն չունիմ ըսաւ Տիմիթրօ վհատօրէն։

—Քանի որ այդպէս է, իմ վրաս վստահ եղիր։ և թող որ եր գիտցածս ընեմ։

—Շատ լաւ ուզածիդ պէս վարվէ, սակայն սաչափ ըսեմ թէ, եթէ այդ տղան կորսնցնելու ըլլամ, գրեթէ բոլոր ապագաս կը կործանի։

—Մինթէ այս տղուն ընտանիքը չմ՞ա հարուստ է հարցուց Անկելքա ամխոլամիւ։

Տիմիթրօ առանց ուղղակի Անկելքայի պատասխանելու, ինքնիրեն մոլտաց։

—Ահ, եւմէ կարենայի անգամ մը այդ տղուն մայրը գտնա՛լ... այն ատեն...

—Այն ատեն ի՞նչ... ըսաւ Անկելքա։

—Ոչինչ։ Հիմայ ըսելէ թէ վաղը տղան նկուղէն պիտի հանես այնպէ՞ս չէ։

—Այո։

—Կը խոստանա՞ս որ յան պիտի հսկես իւր վրայ։

—Անհոգ եղիր կըսեմ քեզ։

—Ուրեմն վստահ սրտով կը մեկնիմ ցտեսութիւն։

—Երթաս բարով, պարտէզին դուռնէն դուրս ելիր, և գիւղին փողոցները պատ մը ընելէ ետքը մեկնէ։

—Ինչու համար։

—Պիտի ըսեմ թէ տղան տարեր էիր ետ բերիր։

Շատ լաւ ըսելով մեկնեցաւ Տիմիթրօ։ Անկելքան ալ պարտէզին դուռը գոցելով խրճիթ մտաւ։

Ընչուչտ Անկելքա նկուղը պիտի ինչնար գիս հանելու և նկուղը պարապ գտնալով խոյս տուած ըլլալը պիտի հասկնար և բացուած ծակէն փայտանոցէն անցնիս պիտի դուշակէր։ ես որ դեռ հոն կեցեր էի, անմիջապէս դուռը բանալով խոյս տալ ուզեցի։ Դուռը կղպուած էր պակրնաս երկաթել զգացած գոսկրս։

—Վայ չար պատանայ դոկտոր Պէտօ, ըսելէ թէ ճագարի մը պէս վայտանոցին մէջ բռնուէ կցար։

—Բարեբաղդաբաղ նոյն վայրկեանին, խորհուրդ մը միտքս լուսաւորեց, անմիջապէս բացած ծակիս քով վազեցի և սողսկելով նկուղս անցայ և որչափ կարելի է հանած քարերս դարձեալ քարու վրայ տեղաւորելով ծակը գոցեցի։

—Ատի պարզապէս ոտքով դլխով անոր ճիրաններուն մէջ նետուիլ ըսել է, անխելքութիւն ըրեր ես, քեզ անդամ մը գիւղացւոց ցոյց տալէ յետոյ ով կարգիլէր զինքը զքեզ դարձեալ նկուղը չը դնելու։

—Անեւնին, եթէ զիս դարձեալ բանտարկէր, մնաս միայն դպցուցելով ծակը կրկին կրնայի բանալ։

(Շարունակ.)

Հեղձամահ ըլլալու զգացումս չէ թէ օդին պակասութենէն այլ տեսողական զգայարանաց համեմատական մթութեամբ մը առժամապէս համակուելէն առաջ կուգայ։

Թէ ի՛նչ պատճառաւ երբ, մարդ մութ վայր մը կը փոխադրուի վրան ճնշում մը, զգայարանաց մէջ խանգարում մը կ՚զգայ, ատի բացատրելու ջանալ նիւթէն չեղել է։ Միմիայն ճշմարտութիւն մ՚է զոր կը յայտնեմ հանքերու, գետնափորներու մէջ ապրող գործաւորներուն և աչացաւէ տառապող խեղճերուն վկայութեամբը։

Թէ ի՛նչ անտանելի տանջանք է կուրութիւնը, այ դիւրին է երևակայել, այնքան որքան դիւրին է սահմանափակ ժամով անսահմանութիւնը չափել։

Գայիանէ կոյր էր, բայց ոչ ի ծնէ։ Լաւագո՞ն է կոյր ծնիլ քան ետքէն կուրանալ։ Անտարէն բրառնուելով զառագեղի մէջ դրուած առիւծն ու գառագեղին մէջ ծնած առիւծը եթէ բաղդատուին, պիտի տեսնենք որ երկուքն ալ զիրենք բանտարկող երկաթեայ ձողերը խլելու կը ճգնին։ բնազդումն է որ իրենց ազատութիւնը փնտռել կուտայ այդ գիշատիչ գազաններուն, և եթէ երկուքին կեցցաղավարութեան մէջ տարբերութիւն մը տեսնուի, վերջնոյն թերեւս մի քիչ աւելի համակերպութիւնը պիտի ըլլայ։

Այսպէս ալ կուրութիւնը աւելի անտանելի պարտի ըլլալ անոր որ երբեմն վայելած է տեսողութեան բոլոր երջանկութիւնը, քան անոր որ անտեղեակ է նոյն երջանկութեան գոյութեան, բայց և այնպէս բնազդմամբ կզգայ որ կը պակսի իրեն բան մը զոր ուրիշներն ունին, և որուն միջոցաւ անոնք աւելի ազատ են իրենց շարժմանց մէջ։ Բնազդումը զինք կը մղէ դէպի լոյս։

Գայիանէ՝ որ հազիւ տասնուհինգ տարեկան կար՝ կուրացած էր ծաղկախատէն, որ դէմքն ալ ողորմելի կերպով կեղոտած էր։ Տեսնողը աչքը կը դարձնէր չը տեսնելու համար։ Ո՛չ ոք ուշադրութիւն կընէր այդ փոսիկներուն ագեղութիւնը անհետացնող անուշութեան, որ երեսը կը լուսաւորէր և ճերմակ աչքերուն սրբութեան դրոշմ մը կուտար։ Հազ՝ ի բարեմիտ պառաւ մը հինգ բարանոց մը կը ձգէր անոր մշտաբաց ձեռքին մէջ։

Գայիանէի սիրեցեալ տեղն էր Մայր եղեղեցւոյ վարժատան փոքր դուռը, որուն առջեւ կը կծկէր ամեն օր առաւօտնէ մինչեւ իրիկուն, գաւազանը պատին կռթնցուցած։ Աչակերտները՝ մեծամասնութիւնն աղքատ՝ իրենց ճաշի աւելցածը կուտային անոր, որ անորոշապէս խառն ի խուռն կը լեցնէր տոպրակի մը մէջ, զոր յետոյ եռեւը կը զետեղէր, պատին և կռնակին միջեւ։ Ա. ելցուքները մեծաւ մասամբ կը բաղկանային հացի կաբներէ, կէսը կերուած հաւկիթներէ, չորցած ձիթապտուղներէ, կոտրտուած ընկոյզներէ, «չիրոներէ», կրծուած ոսկրներէ եւայլն եւայլն։ Գալով անուշեղէններու, միսերու, կաթնապուրներու, ապուխտի, երշկի աւելցուքներուն, անոնց հոտն անգամ չէր առներ։ Վասն զի այս տեսակ ուտելիքները, շատ անգամ բերուն իսկ չճաշակած, կանհետանային սեղանատուներէն ի հաշիւ այն ժամանակին կառավարչին, որ երբեմն աչակերտները կստիպէր գարի եւ բերելու իր մեծաշուք անձը կրելու պատիւ ունեցող աւանակին հաճոյից համար։ Շատերը կը յիշեն անշուշտ այս տիպար կառավարիչը, որ յամենայնի իրեն համակարծիք հոգաբարձութեան մը պաշտպանութիւնը կը վայելէր։ Ժամանակին համեմատ բարք։

Շատ անգամ ձմեռը երբ սաստիկ անձրեւը կամ ձիւնը, տնտեսը՝ որ արդէն իր բաժինը հանած կըլլար կերակուրներէն՝ մէկ ձեռքով Գայիանէին ձեռքը և միւս ձեռքով տոպրակը բռնելով խեղճ կոյրը կը բերէր և իր քովը կը նստեցնէր։ Այն իրիկունները աչակերտներէն մին զայն կառաջնորդէր մինչեւ Գայիանէի բնակարանին մօտ։

Թէ և դպրոցականներուն խելահաներէն կը պաշտպանուէր բայց իրեն ամենէն աւելի համակրողը Գէորգ Պ. անուն աշակերտն էր, թերեւս սա պատճառաւ որ անոր դէմքն ալ ծաղկախատ աւրուած էր։ Արդէն անուրանալի է որ դժբաղդին ճշմարիտ կարիկիցը դարձեալ դժբաղդն է։ Վարժատան փոքրիկ չարաճճիները «կրտած բակլա» կը կոչէին Գէորգ Պ. Ն. և միշտ ժամանակ կը գտնէին Գայիանէի խաղերը ընելու, զոր օրինակ, գաւազանը տեղէն կը վերցնէին, քղանցքէն կը քաշէին, քթին պոնդեր կուտային, երեսը հող կը նետէին, եւայլն։ Վերջապէս խել մը տղայութիւններ, որոնց համար բնաւ բարկութիւն չէր ցուցներ, ընդհակառակն կը ժպտէր տխուր ժպիտով մը։

Իրենց քայլափոխէն կը ճանչնար երկոտասնեակ մը աչակերտներ, որոնց կարծես հոտը կառներ։

Սովորաբար զուարթ էր և կը սիրէր կատակաբանել։ Ցօժարակամ կը պատմէր իր չարաղետ հիւանդութիւնը, որ զինք զրկած էր իր ամենամեծ դրամագլխէն։

Օր մը մի քանի աչակերտներ ուզեցին մանրամասն տեղեկութիւն առնել Գայիանէի ընտանեաց վրայ, և ահա ի՛նչի իրազեկ եղան։

Կոյրը ունէր իր հայրն ու մայրը և մատաղատի երկու եղբայր։ Ամենքը մէկ կապրէին չորս կողմը եղեգով ծածկուած ծակի մը մէջ, քաղաքէն դուրս։ Հայրը գինեմոլ էր։ Մայրը հաշմանդամ։ Կոյրին մուրացած ստակին մեծագոյն մասը օղիի, և ձեռք անցուցած ուտելիքին լաւագոյնը գինովին կը յատկացուէր։ Ուրացածով ալ իրենք կապրէին գրեթէ։ Կինը՝ որ խիստ դժուարաւ կրնար տեղէն ելլել՝ կը կարկտէր միշտ նստած։ Ամենուն հագած զգեստը այլազան կերպասներու մէկ մէկ հաւաքածոյ էր, որոնք անտարակոյս մեծ պարգեւներ պիտի ստանային աղքատաց ցուցահանդիսի մը մէջ։

(Շարունակեմ)

ՄԻԻԹԷՆԵՎ ՎԻՍ

Սիեանս դաղեթասը՝ պէօեիւք չէհերլէրտե սարֆ օլունան սուլարը մը դտարընա տարի պիր սթաթիսթիք տերճ էյլեմիշ տիր։

1894 սէնէսինտէ Ամերիգատա 8 սու մէնպալարընան Շիգակօեա կիւնտե թագրիպէն 920.000 մէթրօ միւքեաապը սու վերմիշլեր տիր քի սէնէվի 335 միլեօն մէթրօ միւքեաապը սու տիմէք տիր։ 1892 սէնէսինտէ Ինկիլթերրանըն Լօնտրա չէհրինտե սու սարֆիյեաթը եէվմիյեէ 832 պին մէթրօ միւքեաապը իտի։ 1894տէ իսէ եէվմիյեէ 880-900 մէթրօ միւքեաապը սու թէվզի իտիլմիշ տիր քի, Շիգակօ սարֆիյեաթընա նիսպէթլե 40 պին մը դտարընտա նօգսան վար տիմէք տիր։

1896տէ Ֆիլատէլֆիատա եէվմիյեէ 760 պին մէթրօ միւքեաապը սու սարֆ օլունմուշ տուր։

Նիւ-Եօրգտա եէվմիյեէ 806 պին մէթրօ միւքեաապը։ Ցեօրթ չէհիր նէ քէնէսինէճէ օլունան մուդտա եէսէտե, նիւֆուս պայընա եէվմի 154 լիթրա սու սարֆիյեաթը իսապէթ իտիեօր։

Մէգիւբ դաղեթա՝ Ամերիգանընն պայրճա չէհիրլերինտե թէբագդը վե թէքսիրի նիւֆուս սէպէդիյե սու սարֆիյեաթընա տարը տօզրու պիր մալիւմաթ վերմէք դապիլ օլամատըզընը սէօյլե մէքաէ տիր։

Շիգակօնուն նիւֆուսու 1 միլեօն 600 պին օլտուղունա կէօրե, եէվմիյեէ նիւֆուս պայընա սարֆիյեաթ 575 լիտրա իսապէթ իտիեօր։

Գու սարֆիյեաթ՝ պիթթապի հէր չէհրէ կէօրե թէպէտիւլ իտէր։ Էկէր օ պէլտէ ճիվարընտա կէօզլէր վե նէհիրլէր մէվճուտ օլմաեբա տա թէհարէթ վե սարֆիյեաթ ազ սարֆ օլունուեօրսա, թապիաթըյա տա սարֆիյեաթը ազ օլուր։ Աքսինտէ սարֆիյեաթըն չոգ պէտիհի տիր։

20 ՄԷՆԷԼԻՔ ՄՈՒՎԱՖԱՖԱԳԸՑԵԷԹ

Թրպպա մասաժ եանդ օվուշտուրմագ սանամաթը բրոֆէսսէօրիւ Մ. Է. Սանանա պու կիւնլերտէ բայիթախթըմըզա կելմիշ պիր։ վե Պէյօղլունտա Ցերվիշ սօգաղընտա վագը 20 նիւմէրօլու խանէտէ իշլամէթ իտիպ։ վե Գալաթա-Սէրայը եագընընտա Ֆարմասի Պրիթանիքտէ տախի պուրունմաքտա տրը։

Էֆէնտիի մուտամիլէյի Վիէննատա մուգիմ բրոֆէսսէօր Մ. Շիմէնին չերիքի օլտուղու կիպի ինկիլթերրա գրպլիշասը հազրէթլերի էքս լէ պէնտէ իքէն թապիպի պուլունան բրոֆէսսէօր Գրալէնին տէ մուավինի տիր։

Ցօգթօրը մուտամիլէյի՝ հէր նէվի բիւմաթիզլերին էվրը թէտավիլերինէ պագտըղը կիպի միտէ պոզուգլուգլարընը վե ինգբպազըղն վե սաեիր ֆէնալգլարըն տէֆինէ տախի հիմմէթ էյլեմէքտէ տիր։

ԻԼԱՆ

Էրմէնիէ, Թիւրքէ, Ֆրանսզա լիսանլարընը վե ուսուլը տէֆթէրի իլէ իլմի ճէպիրի գօլայ պիր ուսուլա վե ազ վագթի զարֆընտա թահսիլէ արզուքէշ օլան զէվաթ՝ մէքեամիպի իտատիէ մուալիմլերինտէն Սրապ էֆէնտինին Պազէ-գաբուսունտա Շեյխ իլ Իսլամ խանընտա 9 նօմէրօլու օտասընա միւրաճաաթ էթմէլերի թավսիյէ օլունուբ։

Քէզա էվրագը բէսմիյեէ վե զալրը բէսմիյեէնին մէզքիւր իւչ լիսան իւզրէ թահրիր վե թէրճիւմէսինէ մուխապէրաթը թիւճճարիյեէ վե սէյեար թիւճճար եազընընտա էֆէնտիի միւմայիլէյի միւգթէտիր վե ամատէ օլտուղունը տա իլան իտէրիզ։

ԲԻԱՆՕՍ.

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱԿԸ

ՅՈՒՆԻՍ 16

	Դրչ. Փր.
Գօնս. Սէր. Դ. Տէրէն ագչ. գրն.	28-9
» » Պու սպհ. աչբն.	28-10½
Բանվելաթը Օսմանիյէ	——
Ռումէլի Շըմէնտըֆէրի Փր.	148-75

ԱԳՈՒՕՆԼԱՐ

Ըէժի	Լ. 21-15
Թրամվայ	» 11-12½
Օսմ. Սիկուրթա գումբ.	» 8-20

ԼՕՆՏՐԱ ՊՕՐՍԱԿԸ ՅՈՒՆԻՍ 28

Գօնս. Սէրի Դ. Գաբանը	Լ. Ի. 25-75
» » Ա.	» » 64-50
» » Բ.	» » 44-
» » Գ.	» » 27-87

ԲԱՐԻԶ ՊՕՐՍԱԿԸ ՅՈՒՆԻՍ 28

Գօնս. Դ. Գաբանը	25-85
Բուսմէլի Շըմէնտըֆէր	Ֆր. 149-37
Պանք Օթօման	» 723-75
Գրէտիթ Լիոնէ	» 817-50
Ըէժի Օթօման	» 490-

ԱԳՈՒՕՆԼԱՐ

Ծնմ. միր. 100 գ.տան	Դշ. Փր.
Սիմ մէհիսիյէ	108-12
Մէթալիք	98-10
Պէշիք	103-
Ալթընըզ	103
Ղուրուշլուգ	103-10
Զայրէկ	107-30
Եիգիթիք	102-24
Ինկիլիզ լիրասը	110-16
Ֆրանսզա »	87-30
Ֆօլ	91-1
Քրիմից	51-17
Գարպօն գաբիմէսի	8-36

ԳԱՄԲԻՈ

Լօնտրա 3 այ.	110-12½
Փարիզ » »	22-90

ՔՆԱՐԻԿ

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ

Հեղինակ

ՄԻՀՐԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

Ցասն և վեց երեսներէ բաղկացեալ այս ընտիր տետրիկը կը գտնուի ամեն գրավաճառաց քով։

Գին. 1 դահեկան

ՐՈՒՄԷԼԻ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԼԷՐԻ

ՍԻՐՔԷՃԻ ԻԼԷ

ՔԻԶԻԼԿԱ-ՋԷՔՄԷՃԷ

1895 Փետրվար 1 Թարիխտէն իթիբարէն իշլէյէն Քրէնլէրին Թարիֆասը։

ՍԻՐՔԷՃԻՏԷՆ ՔԻԶԻԼԿԱ-ՋԷՔՄԷՃԷՅԷ

ՆԻՄԷՐՕ	8	10	62	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48
ՍԹԱՄԻՕՆ	Ս. Տ.	Սապահտան էյլէնէ գատար									ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷԲԷԹ									Էյլէնտէն ագշամա գատար		
Սիրքէճի	6 05	6 37	7 15	7 50	8 20	8 56	9 30	10 00	10 30	10 56	12 00	1 00	1 32	2 00	2 30	3 09	3 30	4 30	4 50	5 09	5 30	6 6 32
Գում-Գաբու	6 15	6 48	7 31	8 01	8 29	9 18	9 41	10 24	10 39	11 05	12 09	1 09	1 44	2 11	2 42	3 09	3 40	4 39	5 11	5 40	6 10	6 42
Եէնի-Գաբու	6 19	6 52		8 05	8 33		9 45	01 10	10 43	11 09	12 13		1 48	2 15	2 46	3 13	3 44	4 4	5 15	5 44	6 14	6 46
Սամաթիա	6 25	6 58		8 11	8 39		9 51	10 14	10 48	11 15	12 19		1 54	2 21	2 52	3 19	3 0	4 49	5 22	5 50	6 21	6 52
Եէտի-Գուլէ	6 31	7 07	7 49	8 17	8 47	9 27	9 56	10 24	10 52	11 19	12 26	1 18	1 58	2 2	2 56	3 23	3 54	4 53	5 28	5 56	6 29	6 57
Մագրի-Քէօյ	6 52	7 22	8 06	8 34	8 58	9 39	10 09		11 03	11 31	12 37	1 30		2 39	3 07	3 38	4 10	5 05	5 44	6 07	6 43	7 10
Այ-Սթէֆանօ	7 02	7 32	8 20	8 44		9 49	10 20			11 43		1 41		2 49		3 49	4 21	5 15	5 56		6 54	7 21
Քիւչիւք-Զէքմէճէ			8 30				10 30			11 53		1 51							6 06		7 04	

ՔԻԶԻԼԿԱ-ՋԷՔՄԷՃԷՅԷՆ ՍԻՐՔԷՃԻԵԷ

ՆԻՄԷՐՕ	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	47	49	51	61
ՍԹԱՄԻՕՆ	Ս. Տ.	Սապահտան էյլէնէ գատար								ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷԲԷԹ							Էյլէնտէն ագշամա գատար						
Քիւչիւք-Զէքմէճէ		6 30								10 39		12 18			2 17							6 18	7 0
Այ-Սթէֆանօ	6 00	6 41	7 11	7 50	8 23	9 04		9 58		10 50		12 29			2 28	3 00		3 56	4 54	5 30		6 30	7 21
Մագրիքէօյ	6 12	6 53	7 24	8 03	8 36	9 16	9 40	10 11		11 03	11 40	12 41	1 45		2 40	3 12	3 40	4 08	5 08	5 42	6 13	6 43	7 4
Եէտի-Գուլէ	6 29	7 08	7 41	8 15	8 49	9 28	9 54	10 24	10 51	11 17	11 54	12 53	1 58	2 29	2 55	3 24	4 00	4 26	5 26	5 54	6 26	6 55	8 07
Սամաթիա	6 34	7 13	7 46	8 20	8 54	9 32	9 58	10 28	10 56	11 21	11 58	12 57	2 02	2 33	3 00	3 28	4 04	4 30	5 31	5 58	6 30	6 59	
Եէնի-Գաբու	6 39	7 19	7 52	8 26	9 00	9 38	10,04	10 34	11 02	11 27	12 04	1 03	2 08	2 39	3 06	3 34	4 10	4 36	5 37	6 04	6 36	7 05	
Գում-Գաբու	6 45	7 24	7 58	8 32	9 04	9 44	10 08	10 38	11 08	11 32	12 08	1 08	2 12	2 43	3 10	3 38	4 17	4 41	5 42	6 08	6 41	7 10	8 21
Սիրքէճի	6 53	7 32	8 06	8 40	9 12	9 52	10 16	10 46	11 16	11 40	12 16	1 16	2 20	2 51	3 18	3 46	4 25	4 49	5 49	5 50	6 16	6 49	7 18

Միւսանազաք.— Գարանթինանընն ատվամը էսնասընտա, Ն՝ 62 թուէն եալընդ սալը. բէնճէնպիհ, վե բազար կիւնլերի, վե Ն՝ 61 թուէն սոնրայ եալընդ չարշէնպիհ, ճումա վե բազար կիւնլերի իճրայի սէֆէր իտէճէքլէր տիր։